

6
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕη. III, 6/1970

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα. 1969 - Ιανουαρί. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομποπόλις)..... Ἄνω Ἄμφοι...
(παλαιότερον ὄνομα: Γαρδίνι.....), Ἐπαρχίας... Καλαμῶν,
Νομοῦ... Μεσσηνίας.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεώργιος
Τσαμψιέρος..... ἐπάγγελμα... Διδασκαλίας.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἄνω Ἄμφοι - Καλαμάρας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 10.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Κων/νας... Πράξιμος.....

ἡλικία... 73..... γραμματικαὶ γνώσεις... Δημοτικῶν.....
... Σχολείου..... τόπος καταγωγῆς Ἄνω Ἄμφοι

β) Κων/νας... Μπιτσάνης, ἡλικία... 75, γραμματικαὶ
... Σχολείον, τόπος καταγωγῆς Ἄνω Ἄμφοι

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων;... τὰ ἴδια κτήματα ἐκμεταλλεύοντο
... ἐντελώς.....

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα;
... ἐνηλλάσσοντο.....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... εἰς φυσικὰ πρόσωπα (χωρικοὺς) καὶ εἰς μονὰς

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του;
... κρατεῖ ἕνα μέρησιν αὐτῆς μετὰ τὸν γάμον τῶν
τέκνων του, ἢ ὅποια διανέμειται ὀριζοντίως μετὰ
τὸν θάνατόν του. - 1 -

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..? *Ασχολοῦνται συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ... *Μάλιστα*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ πρῖους ὄρους : ὡς άτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Πρὶν τοῦ 1909 ? εἰς κ. καὶ δ. καὶ εἰς γ. καὶ δ. ὅλην τὴν οἰκογένειαν*
Κατόπιν ἐργάζοντο ὡς ἄτομα μὲ ποσοστὸν 25% ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) *μισακάτορες* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

..? *Ἀποροι*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των : (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *25%*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι : ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον : ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὡς ἄτομα, ἀπὸ τῆς Ἀλαμονίας Μεσσηνίας

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..? *Ὀχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ εἰς Μράδα, Θεν-ρίκα, Μικρομάνη, Βεΐσαφα, χωρὶς τῆς Μεσσηνίας*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Μερικαὶ ὡς ἐργάται καὶ μερικαὶ ὡς πραγματευτάδες*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με ζωϊκὴν κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ 1935

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ ἄροτρον τὸ 1925.

καὶ αἱ μηχαναὶ τὸ 1955 γάρου

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ μονόφτερον ἐκ Γιαννιῶν, Κρήτης

καὶ ἐχρηστεύετο ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Τὸ δίφτερον ἐκ ὅλα τῶν κτημάτων καὶ ἐκατασκευάζετο ἐκ Μερίκε Ἀρκαδίας

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσὺν 4. Ὑψί 7. Σταθέρ 10. Κλινίδι

2. Αἰετροπόδα 5. Καβελάρουνα 8. Σηλοστρήνη

3. Φερὰ 6. Σηάλη 9. Βάραλο

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) Δευ. χρησιμοποιεῖται

3) Μηχανὴ θερισμοῦ >> >>

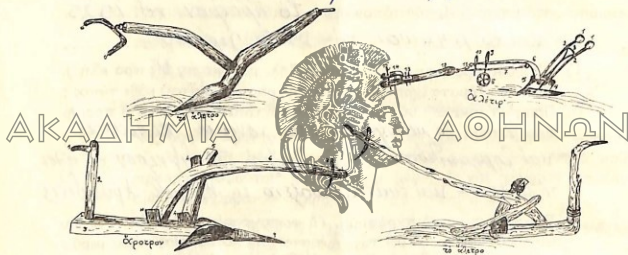
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....^{ῥόχι}.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ^{ἀπὸ τὸ 1955}.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

.....^{Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοί}.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; ^{οὐδμία διαφορὰ}

3) Ὑχογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ^{Χερουλί}	6. ^{Σπαύλη}	11. ^{Κρικέλι}
2. ^{Ἀλετροπόδα}	7. ^{Σταβάρι}	12. ^{Λουριὰ}
3. ^{Φερεά}	8. ^{Σταλόφυλλη}	13. ^{Ποκαμὸς}
4. ^{Ἐνι}	9. ^{Βάκαλο}	14. ^{Σεῶλες}
5. ^{Καβιδαρούνη}	10. ^{Κλειδί}	15. ^{Μαϊσεῶλι}

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀριθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....Εἶναι τὰ ἴδιον. Συμβιβῶς.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

...Κυρτόν...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

...Ἐξ ἀμφοτέρων.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ἀμίλα, ξυλοφαῖ καὶ τρεκονῖρι.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Ἄη? ὄλα τα ζῶα

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... Καὶ ἓν καὶ δύο

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... Μόνου διὰ τα βόδια

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

Κρίκλι, λουρία, ποταμός, ζεῦλες, πιζεύλια
(λουρία, πιζεύλια)

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Κρίκλι ἢ ροῦσι

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ἀπὸ τὸ 1960

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; Ἐνταῦθα

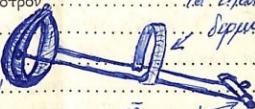
ὡς λαμβανόντες τὸ ζῶον καὶ συνδέμεν τὴν τραβηχὴν μετὰ τοῦς κρίκους αὐτοῦ. Μὲν συνδέμεν τὸν κρίκον τοῦ ἀγριοῦ μετὰ τοῦ κρίκου τοῦ τραβηχτοῦ.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Τὸ ἔργον κἀνέχοντο εἶναι

α. Η. λαμαρτίον εἶναι

ἀπὸ κοινὸν ἡνίκα κα-
μερμένον καὶ θογγότρον καὶ
ἡριεφίηται μετὰ ἐξέπρ. πού
ἔχει καὶ τοὺς κρῖνες

δερμάτινο...

Πῶς ζυγίσον ἀλλοὶ καὶ σιδερέ-
νιο ἀλλοὶ καὶ εἰς δύο ἡριεφύκει
ὁ κρῖνος εἶναι σιδερένιος

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκαι εἰς τὸν τρόπον σας.....

α. Ο. ἰδιοκλήτης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Βάφομεν τὰ ζυγὰ ἐξ ὧν εἶναι τρεῖς κοίλο τῶν βοδιῶν, ἡνίκα μετὰ τὸ ζεύξαι. ὁ δὲ ζυγὸς καὶ ἐπὶ ἐνδύομεν μετὰ τὸ κρῖνον. Μετὰ τὸ ζεύξαι τὸ σταθόρι τοῦ αἰμαρτίου εἰς κρῖνον καὶ τὰ ἐνδύομεν μετὰ τὸ κρῖνον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..... Βάφομεν παραπάνω τὰ τραβήχαι ἀπὸ τοῦ σταθόρι.

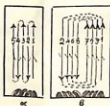
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). Μετὰ σχοινί. ὁ δὲ εἶναι δερμάτινο ἀπὸ τὰ κρῖνα τῶν βοδιῶν καὶ μετὰ κρῖνον μετὰ ἔξωθεν...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..Τὸ (α). Τοχύνει μὲ τὸ δὲ γρο. ἑλκτρ. ...Μ.ι. τὸ μινύει
..ρε. Τοχύνει...τὸ (β). Ἀπὸ μὲν πρὸς τὸ ἔξω.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ὡς ἐπιδείχεται ἀνὰ λογα. μὲ γ. γαμοῦδες τοῦ ἐδάφους

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμης, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

..Κατὰ σπορίαν.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

..Μ.ε. τὴν βουτύρε. τραβίεται διαχωριστικῇ γραμμῇ.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ;

..Ὡς...σκαπάνη, μινύει. οὐχὺ λωρὶς καὶ δὲ
χωρῶν. νὰ περὶ δὲν. τὰ ζῶα καὶ οἷα. ἄροτρο. ὡς ἔχον. δὲν.
γινετὰ τὸ ἄλλοι.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..Πλαγίως καὶ ε.ε. βάθαι. ὅμο. μὲρον. ἡρόλον.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Διὰ τὰ διημετριακά καὶ ψυχανθῶν.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν διημετριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Ἐγίνοντο δύο ὀργώματα πρὶν ἔλθῃ καὶ τὸ φθινόπωρον καὶ ἔλθοντο ὀργώματα καὶ διβόλισμα...
ἦν καὶ καὶ ἄλλοι (ἀραβόετος) ἔργωματα καὶ βαρύνεμα...
μετὰ τὸ ἐλθεῖν τὸ φθινόπωρον*.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐγίνοντο ἔργωματα πρὸ φθινοπώρου ὀργώματα καὶ ὡς τὰ διημετριακά τὰ λαχανικῶν καὶ ἐκείνη μετὰ φθινόπωρον χωνεύονται

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο διημετριακόν....

Ἐκ χρόνου.....

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *2 ὀργώματα, διὰ τὸ ἀραβόετο 3..*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Τὸ σποροβάλλοντο, ἡ παρῆς καὶ τὸ ξινάρι.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μὲ τὸ « ξυλόνι » πού εἶναι παροδευμένον.
βλὴν. ξυλόν. τ.π.β. βουκέντρα

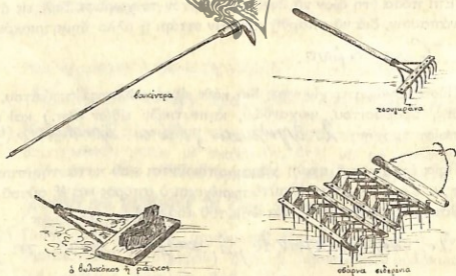
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

Βιβαίνω

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπῃ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

Γίνεται μὲ πόν καλὴ καὶ τὸ ξυλόνι.
βλὴν. τ.π.β.β.

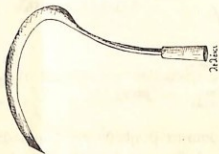
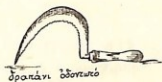
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ τὸ δρεπάνι

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Δὲν νῆρχαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Μὲ δρεπάνι με καβάρι (κοββα) ἢ με τὸ χερί*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

*Ἡ χειρολαβὴ ἦτο ξύλινη ἢ κωνοειδικοῦ
λεπίδα ἐλέγετο*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

...Οἱ ἄρχοντες ἤ τοι ἐργαστάριοι.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

...Ἡ τοιαύτη χρήση μόνον διατηρεῖται...
...Συνιστάται καὶ τὰ ὄσπρια.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

...15 πόντους.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

...Μετὰ εἶχαν ἰδιαίτερον ὄνομα.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

...Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

...Πολλὰ μαζί χειριές καὶ κοιτάζαν πρὸς.....

...τὰ ἴδια μέτρα.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές.

Χεῖρες

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἤρχοντο ἀπὸ τῶν
 Ἀκωδόν. - Ἀρκαδίας

- 2) Πῶς ἡμείβοντο αὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ονομαστολογίαν).

Μεροκάματο μετὰ φαγητοῦ εἰς χρῆμα
 (15. εἰς 20 δρχ.) καὶ εἰς εἶδος ἀνάλογον...

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐφεραν οἱ γυναῖκες μορμυένες κώλταις ..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δεν.. ἤρχιζαν.. τὴν... Τρίτην.....
.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἄν. ἦτο. ἡ. ἐκδοξία καλὴ

« Γενῆκαν καὶ φωνήματα καὶ μῆνιμα ἐπὶ δέρο » ; « Μιὰ βασίλῃ. κελημενεύει » ; « Τὴν ἀέθρη σου τεμνέει. κάρφια εἰς ἀουλάμους » ; « Ζεὶν. καὶ ἡ. πᾶν. μὲν. ἀρχαῖον » ;

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅταν ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον.....

Ἀφήνουν.. ἐν.. μέρος τοῦ χωραφιοῦ ἀθήριστα.
« Για τὰ γένια » ; ἀπὸ γαί. καὶ εὐφροσύνη τὸ
.. χωράφι.. εἰς τὴν ἔκτῃ. χρονιά.....
.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

? Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν.....
.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἄνθ. Περικτοῦ ἔβαλαν 60. χιρὸβολα. τὸ εὐχ. πόνω
 ἐτὸ ἄλλο. (1. χιρὸβολα = 2. 3. χιρὸς.) καὶ.....
 ἔδεναν. τὸ δερμάκι. μὲ λούρες ἀπὸ ζιλιέ-
 να. (β. ἴσχα. ὀψιμον.) ἐρίμνιτάς. τὸ καὶ...
 κτωπῶνας. τὸ ἀμφότεροι. μὲ τὰ γόνατα καὶ
 τοὺς ἀγκῶνας, χωρὶς. καὶ χριεμποῖ...
 οὐν. ἐργαλεῖον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἀφήνοντο ἐκτὴν ἰδίᾳ θέσιν. ὅταν μεταφέρωντο ἐξ
 ἁλῶν. ἐτοποθετοῦντο εἰς θημιανιὰς ἀφῶν...
 2,50. μέτρων.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1920 ἡρξίον.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Γενάρη. ἢ. Φεβάρη.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

? Ἐγίνετο μὲ τσάφα. ἢ. ἑξ' ἑνά.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Βιβαίω. Ἐσυνηθίζετο. ἢ. καλλιέργεια. Ἐγίνετο. ὡς καὶ τῶν θυμητριακῶν... ἢ. κατὰ μὲ κατὰ... ἢ. ξήρανσις. Ἐγίνετο. ἐπὶ... καὶ... μὲ φύλαξις τοῦ... ἐπὶ... ἀχυρῶνα.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν. Μαῖον. μὲ κατὰ... (κατὰ) καὶ... φρεάν... (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Τὸ δέειρον ἐγένετο μὲν ἄρμα ἐπὶ
πρῶτα θεωροῦντο ὁ δὲ θάνατος μέγα ἐπὶ λόμους
ἢ εἰς τὴν καρόνιαν.*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκentrώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνεκentrώνοντο εἰς τὸ ἀλώνι. (ἀλωμνιά).
ε. Η. μεταφορὰ ἐγένετο μὲν παρὰ ζῶνα.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γινέται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Λέγεται ἀλώνι καὶ τοποθετοῦνται ἐξ ἑαυτῶν
(ἀλωμνιά) δὲ 4, καὶ 3, 2, 1 (δεμάτια).*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ε. Ὑπῆρχεν ἀπὸ τῶν πολλῶν χρόνιων ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Ἐξω τοῦ χωρίου καὶ ἐπὶ τῇ θάλασσῃ.*

*Πρὸς ἐμμετάδωκιν τοῦ ἐνέμου διὰ τὸ
λίχυνεκα.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι εἰς μίαν οἰκογένειαν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἡμεῶν ἕως τῆς 20 Ἰουνίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλῶν καὶ ἔχον ἔχον)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

Ἐπισκευάζεται δι' ἐγκαθάρσεως τοῦ διακόρου βοδιῶν, ἢ ἐρρία λικνύνται καὶ ζυμνύνται εἰς καλὴν καὶ νερό

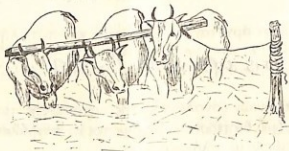
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ἀρχίζει κατὰ μίαν ζεσθὴν ἡμέραν εἰς 10 ἡ ὥρα διὰ τὴν καλὴν καὶ νερό

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Οἱ σταχύνες ἐκφορίζονται ὁ λόγος ἀπὸ τὰ
ἐξήμισον (ἀλωνόβεντα) δι' ἐκχῆμα νόμισον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἐξήμισον στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Διὰ τῆς χρησιμοπορήσεως βοῶν, ἵππων καὶ ἡμιόνων
τὰ βόδια ζύονται μετὰ τὸ ζυγόν. τὰ ἄλλα ζῶα
διὰ σχοινία πρὸς ἐκκέντριν τῶν τῶν λαιμῶ-
ν. Ἐνὰ σχοινίον ἐκκέντριν τὸν ζυγόν ἢ τὸν λαιμόν.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχίζει ἀπὸ πρὸ 10 καὶ λήγει ἀπὸ πρὸ 5
τὸ ἀπὸ πρὸ πέντε.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται τὸ δουκράνι καὶ τὸ ξενόκρη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχυν ;

Βεβαίως.

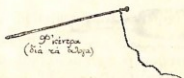
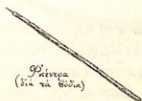
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Χρησιμοποιεῖται ραβδί μακρὸν, κυλινδρικοῦ πλάτους ἀπὸ 2-3 ἄντρες. ἔχει ἐν μέσῳ ἑξάγωνον, καὶ ἐν τῇ ἑκείνῃ «βίττα».

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δύο ἔχει ἡ δούλα ὄνομα.

Ἀλωνίζεται μία βρώμη.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δύο ἔχουν ἡ μάλαμα ὄνομα.

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπᾶνιδες, καλούμενοι ἀλωνοῦντες καὶ ἀγωγιᾶτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ βοδοῦχοι ὀνομαζόμεναι « ἀλωνιστῆς »

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐρίνιτο με' κοπάνισμα με' τὸ « Διηρά » ..

Ἐρίνιτο ὁμοῦ με' τὸ « Διηρά » ..

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πώς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του

Κοπάνισμα ἀπὸ ἑρριεῖα ἢ πορνέρι. Τὸ μῆκος

τοῦ ξύλου ἦτο 2 μ., τὸ ἄλλο 0,80 μ. καὶ τὸ σχῆμα του ἦτο ὡς ἑξῆς, κυλινδρικός με' μῆκος διαμέτρου 0,5 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

Ἐγένετο ἐφ' αὐτῶν καὶ ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὰ φακὰς, ρεβίθια, βίκον, βρώμην, καλαμπόκι

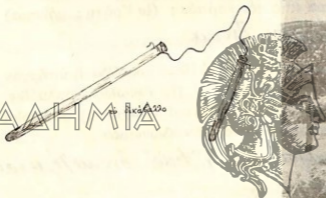

κοπάνος ἐπὶ τροχῶν

ξύλο καμινωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικρῶν σπόδων δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Ἐγένετο ὑπὸ τῆς οἰκογενείας, καὶ ὑπὸ τῶν βοσκῶν, ἄλλων οἰκονομῶν καὶ ἀλλοτρίων ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐκαστὸν τῶν ἀνθρώπων...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Ἐπομένως... ἀπὸ... ἀλλήλων... καὶ... ἐπομένως...
ἐπὶ... τοῦ... ἐδάφους... Ἐπομένως... καὶ... ἐπὶ...
τῶν... ἀπὸ... ἀλλήλων... καὶ... ἐπὶ...
.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Ἐπομένως... καὶ... ἐπὶ...
.....

1) Κόπω... δάσκα... οὐρανίαν... 2) Γύρω... εἰς...
.....
.....
.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Ἀπὸ... 1955...
.....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....
.....

Διὰ... ἔχον... ἀπομακρύν... Σωρεύεται...
.....
.....

τοῦ δικριάνι (ἐ' Αἰτωλίας)

τοῦ δικιργιάνι (ἐ' Αἰτωλίας)

τοῦ θρινάκι (ἐ' Αἰτωλίας)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Ἐπειδὴ ἔχουσιν

σφοδρῶς... κρίνεται. ἐν μέλει τῆς δημοφιλίας. οὐκ
ἀπὸ τοῦ βυρὸ καὶ ρωτᾷ τοὺς ἄλλους. - Μὲ βλάπτει;
- Σὶ. θλίβωμεν, τοῦ ἀπαγορεύει. οἱ ἄλλοι. Ἀντὶ τοῦ βουλοῦ
ναι τὰ μαχονδρά του καὶ λέγει. τοῦ χρόνου καὶ μὴ με-
θυσθῆτε. ἐν τῷ χρόνῳ ἡ εὐδοκία νὰ θῶναι μετὰ τὴν
2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
"Ἀνδρες καὶ γυναῖκες. οἱ ἀμωγόμενοι. ἑταίροισι
ἐπιτρέπεται. (δὲν ἐκτρέφεται).....
4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
λέγονται. κόμματα. ἢ κόμπια. Ὁ μαργῆς οὖν
χωρίζεται ἀπὸ τὰ κόμματα διὰ κοφινισμοῦ
μετὰ τοῦ διολό.....
.....
5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

Δὲν συνηθίζεται.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Κατὰ τὴν διαίρησιν τοῦ λιχνίσματος μία γυναῖκα
 μὲ ἐνὶ ἑφάρμακον πεφραμενίζε. τεῖ νότος α. α. ὅ
 τὸ ἐπὶ τὸν καρπὸν. Ἀλλὰ γίνετα μὲ τὸ*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

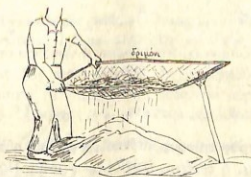
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο καλὸν δερμάτινον

κόσκινο ἢ ἀνέμισμα

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

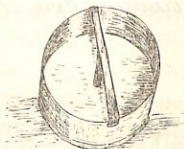
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ὁ παρὼν σχηματίζεται ἐν κορυφῇ μὲ τὸ φτυάρι καὶ χαράσσεται μὲ τὸ θρινάκι σταυρῶς. Ἐμπτηγνύεται κατόπιν τὸ φτυάρι καὶ ἀπὸ αὐτοῦ μετακινεῖται τὸ ἄχυρ. τῶν σωρῶν. Ἀποσπῶνται τὸ ἄχυρ ἀπὸ μνηστῆρος. ὁ γεωργὸς δὲ προσκύνει τὴν ἄκρην τοῦ σωροῦ καὶ ἀσπάζει.*

- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ, νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ὁ χ.ε.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Η δυνάμει, δυνάμειος φόρος 10% επί της εισφοράς
Με το ~~επιπλέον~~ (δυναίμει). Ένα συνολικό χρεώσε
15. εμάς και είχε σχέση με δι'όρου.

μικροί λυ

ΚΑΡΤΕΛΟ

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Kaz. B. Novik. 1917 m.

4) Το άροτρο δαμάσκημο 3% 5) Το παπαδιάκι με
1. βελόνες (15 βελ.) το κάθε βελόν και 3 το άροτρο
δαμάσκημο 15 βελ. παρόν και 2 βελόνες και το παπαδιάκι του Σωτή
την ήμεραν ήμος 17 βελ. παρόν το βελ. την ήμεραν.

- 3) Πού ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἄγρους ἐντὸς εἰδικῶν λακκῶν ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Ἐν τῇ γῇ ἀντὶ τῆς ἐκείνης ἀμεινότητος*

καὶ ποταίτες. (δοξαὶ ἐν ποταμίῳ καὶ ποταμῶν ποταμῶν ἢ πο-
ταμῶν). καὶ ἐν ποταμίῳ καὶ ἐν ποταμῶν. (ποταμῶν ποταμῶν)

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; διὰ ἀγρονομίας καὶ ἢ καὶ μοδίστης
 ἴνα μέρος τοῦ νοτίου (σταύλου) ποῦ ἔτι
 χωριζόμενα εὐθὺς τοῦ ἐνότιου μετὰ βοῦς καὶ ἢ βοῦς

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἢ διαλογὴ ἐγίνετο ἀπὸ τὰ θμάκια πρὶν ἀπὸ τὰ
 ἀλώνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ἔγινετο καὶ ἡ τοποθετεῖται εἰς ἐκείνην

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Λέγεται πλεξίδα. ἔχει σχῆμα βουρῶν καὶ φυλάσσεται
 ὅλο τὸ χρόνο ἢ ἔτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρὸς τὸν
 ἀντισημῶν

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἄναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν λαμβάνουν χώραν πυρὰς ἐν τὸν
 τόπον μας

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν' παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματ' π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

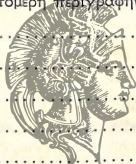
.....

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ